

מעולם לא הייתי חובב ימי זכרון – יואב לוין

מעולם לא הייתי חובב ימי זכרון, חיילים בהמוניהם שהולכים לבתי ספר, בתי קברות, ובתי אבלים כמו נחילים של דרגות וסמלים שבאים לתת כבוד אחרון לחבר, לאבא, לאח, או לאחות. קשה לי עם היום הזה, משהו בי לא מתחבר לעצב (למרות שהיו לי חברים שנהרגו בפעולות) או לזכרון המשותף (מעולם לא הייתי קולקטיב) או לזכרון (אפילו אם שירתתי). אבל משום מה כל שנה נמשכתי לטקס יום הזכרון בבית הספר, למה? אולי כי רציתי להרגיש שייך, או גיבור כי אני בא עם מדים, או מנחם אבלים כי הטישו תמיד הציץ לי מבעד לכיס המדים הלא מגוהצים.

הרבה שנים ניסיתי להבין למה אם אין לי שום קשר ליום הזה, אני עדיין נמשך בכל יום זכרון לאותו המקום. ואז נפל לי האסימון. מה אם זה יקרה לי? מה אם זה יקרה לילדים שלי? מה אני יעשה אז?

ב 4 בפברואר 1997, בעת ששני מסוקים של חיל האוויר נעו מעל עמק החולה, התנגשו שני המסוקים מעל עמק החולה והתרסקו, אחד בישוב "שאר ישוב" והשני מעל שדה פתוח, באסון נהרגו כ 73 חיילים, בהם חיילי חטיבת גולני, נח"ל, ושתי כלבות בשירות צבאי פעיל.

הם לא נהרגו מאש מחבלים, או ממתען חבלה בעת פינוי בניין ממולכד בפאתי סג'יעייה, או בהתקפת טילים אכזרית מאחת ממדינות הקוראות להשמיד את הציונים אשר יושבים באדמה הקדושה. אלא מטעות, טעות פאטאלית אשר לקחה חיים של ילדים, אחים וחברים.

סגן ארז שטרק, אחד החיילים אשר נספו באסון, השאיר אחריו ספר ובו שירים וכתבים, באחד השירים נכתב:

"שום דבר לא יפגע בי, שום דבר
לא אישה לא כדור מחבלים, שום דבר
כי ככה נשבעתי לאחי, אחותי, להורים
ובכיתי בלילות ודאגתי בימים
כי פחדתי שמשהו יפגע בהורים
וקולו של אבי מהדהד לי בראש כבר שנים"

לאחר שארז נהרג באסון, להקת "כנסיית השכל" לקחה את השיר והלחינה אותו, והוציאה אותו כשיר לקראת יום הזכרון. השיר התקבל בחיוב אדיר בישראל, והפך להמנון הלאומי בימי הזכרון. אך יותר חשוב הוא תימצת את הכאב שבו כל ישראלי חש ביום הזכרון, או חלק יום יום. שאני מבטיחים להורינו שאני נהיה בסדר, נחזור בריאים, מנצחים ולא מפסידים, עם ראש מורם ולא עם זנב בין הרגליים.

אבל מה אם לא? מה אם לא נפגע מכדור מחבלים, אלא ממהו אחר?

בבית השני כתב ארז:

"אם אתם עומדים כאן מעלי
כנראה שלא עמדתי בהבטחתי
מצטער, בחי"
מצטער, בחי"
מצטער, בחי"

אז נפל לי האסימון, אולי חזרתי בכל שנה בשביל להגיד שאני עדיין פה, כמו צ'ק ליסט כדי לבדוק שאני עוד פה, ולא הלכתי לשום מקום, אני עדיין פה, ולמרות שחלק מהחברים שלי אומנם לא כאן ולא עמדו בהבטחה שלהם, אני עדיין פה, ואני מקיים את ההבטחה שלי, ואם אני עדיין פה, אני אוכל לשנות משהו כדי שזה לא יקרה עוד פעם.

ואולי, רק אולי, יום אחד בישראל, אנשים לא יצרכו להבטיח להורים, לחברים, או לאחים שהם יחזרו. אלה פשוט יחזרו.

קישור לשיר: <https://www.youtube.com/watch?v=IKDWRWqPS3s>

